

האם מילחמת האזרחים היא בלתי נמנעת?

אלטלינה ב'

יוקרת ההגנה ביכלל, והפלמ"ח בפרט, הגיעה לשיא ההערכה הלאומית. שנה לפני כן היתה התמונה שונה לגמרי. גם לח"י חסול, בפרשת רצח ברנדוט, בנסיבות דומות. האריאהאס של הקולונלים באלג'יריה חר' אחרי שהתמוטט נסיון-המרד של הר' גנרלים, מפני שהאוכלוסיה בצרפת עצמה מאסה במילחמה. ערב מסירת אלג'יריה לידו צבא-השיחור, הסתלקו משם גם אנשי האריאהאס. אך שרידיהם המשיכו לנהל בצרפת מערכת-טרור נגד "האויבים הפנימיים", ובראשם הנשיא שארל דה-גול. אלה הם דוגמות חיוביות, אך קיימות גם דוגמות שליליות כשפע. הפאשיסטים האיטלקיים ניצחו כי הפיכה, בני שפיכת-דמים, מפני שהצבא היה עימם, והכוחות ה' נגדיים בציבור היו חוששים. ומהכי בת אוקטובר כרוסיה היתה, כמוי בן, הדוגמה הכוללת ביותר.

יהודיים, פורצי-גדרות ופורקי-עול. לצידם בולטים העולים מברית-המועצות, שהמירו את הבולשביזם בציונות, מבלי להחליף את גישתם האנטי-דמוקרטית והסמכותית. לאנשים אלה יש הרגשות-שלי' חות. הם חשים שעומד מאחריהם מחנה גרוד. האידיאולוגיה שלהם, עולם מושגיהם וחינוכם מכשיר אותם בעליל לתפקיד של "קומץ נבחר", "מעטים מול רבים", "השאור שבעיסה". החלוצי החולץ לפני

הדיבורים על פשרה יישארו בגדר דיבור רים. מלך-ירדן פוסל ממילא את האופ' ציה המפורסמת. מכל העניין לא ייצא דבר. לכן כדאי לנו לחכות בשקט עד עבור זעם. מולם יתייצבו מי שיטענו: נהפוך הוא. אסור להתנין! יש להכות מייד, כל עוד כוחנו עימנו. הצעד הראשון הוא המכ' ריע. יש להוכיח לממשלה החדשה-שלא יעלה בידה למגר אותנו בדרך ההתשה. אם יתקבל הקו הראשון, יתלקח המאבק

מה יקרה אם יגיע המערך לשלטון? קרוב לוודאי: מילחמת אזרחים בין הממשלה החוקית ובין המת' נחלים של גושי-אמונים, בגדה ה' מערבית וברצועת-עזה.

אף מילה על כל לא חדרה עדיין לי אמצעי-התיקשורת. אין על כך יוכח מלר' מד בטלוויזיה. בהשתתפות פרופטורים ו' אלופים, העיתונות אינה מוצפת במאמרים על כך. אך מדברים על נושא זה הרי בה — כחדרי-חדרים.

אין כימעט שיחה רצינית אם אחד מרא' שי השילטון הבא. שבו אין נושא זה עולה, בשיחות עם אנשי-ביטחון בכירים, הופתעתי מן הסיגנון המעשי, המובן-מאליו, שבו הם מדברים על כך.

יש הסכמה כללית, אימת, על כך שמיזחמת-אזרחים כזאת היא בלתי-נמנעת. קיימת השאלה רק לגבי העיתוי, הממדים והנסיבות.

ה מערך יעדה לשלטון כשהוא מניף מעליו דגל שליו הרטוט הסיסמות "אופציה ירדנית" ו"פשרה טריטוריאלית".

אבנם, פשרה זו אומרת ששטחים נרח' בים מאור, מאותם המחוקקים כיום בידי צה"ל, יסופחו בבוא היום לישראל. בין השאר: כל רמת-הגולן (מלבד תיקונים קוסמטיים), ביקעת-הירדן, גוש-עיצון, חוף ים-המלח ודרום רצועת-עזה, גוסף על ירושלים רבתי. הכוונה היא לספח גם שטחים מסויימים באזורי קלקיליה, טולי כרם וג'נין, לאורך הקו הירוק.

מפה זו משאירה את האיזורים המרכזיים של הגדה המערבית — שכם, רמאללה, חברון — בליקוח עם הירדנים.

יתכן כי "האופציה הירדנית" אינה אלא סימטה-הרמית שבאה לסבר את אוזני הער' למ, וכמה, "הפשרה הטריטוריאלית". אין הדבר משנה דבר לגבי המתנחלים היוש' בים באיזורים אלה. מטרתם העיקרית היא למנוע את הוצאתם מידי השילטון ה' בלעדיו של מדינת-ישראל.

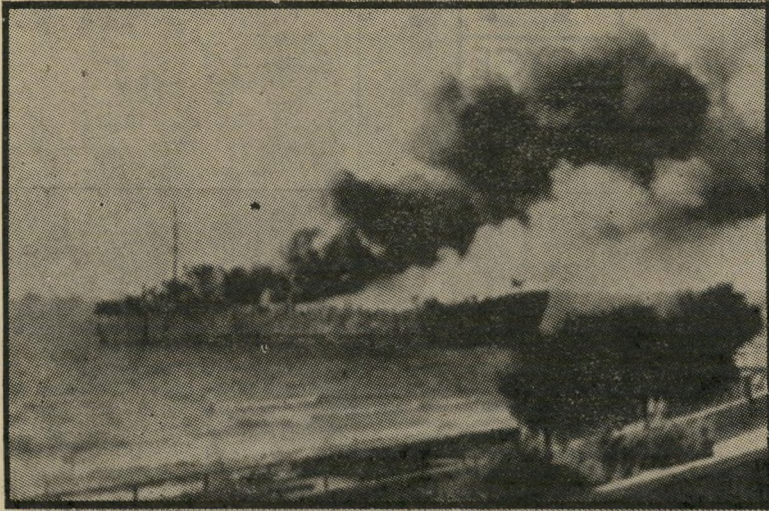
ברגע שהמערך יעדה לשיטון, יירדקו האזרחים האדומים ככל ה' יישוברים האלה.

קשה לדעת כעת כיצד יתפתחו הדב' רים בתחום המדיני, אחרי שימיעון פרס יתפוס את מקומו בראש שולחן הממשלה.

- יש כמה אפשרויות. למשל: פתיחת משאומתן ישיר או עקיף, לשם החזרת אותם השטחים למלך חוסיין. הסדר-ביניים, שיחזיר את שטרינו ופקדינו של המלך למרכזי-האוכלוסייה. הנפת הדגל הירדני לצד דגלי-ישראל בכל האיזורים האלה, או בחלק מהם. העברת סמכויות מסויימות לשיל' טון הירדני, במיסגרת של "חלוקה פונקציו' נלית". הקפאת ההתנחלות באיזורים אלה. אם כמחווה כלפי ירדן, אם כתוצאה ממצע ה' מערך עצמו: קידום המשאומתן על האוטונומיה מעבר להנחיות שקבעה לעצמה ממשלת' הליכוד. לכך האפשרויות האלה יש מכנה משותף אחד: המתנחלים בגדה יראו בהן הכרזת-מלחמה עתידה, סכנה לעצם קיום נחיתותיהם.

ה שאזה הראשונה היא לגבי ה' עיתוי. היוזמה תהיה בידי אנשי הגוש. הם יקבעו את המועד.

יתכן שימתינו, עד שיבשילו המהלכים של הממשלה החדשה. יהיו שיעצו: מה החיפון? הרי במערך שולטים הניצים!

אלטלינה המקורית: ברילב והתותח הקדוש

המחנה" שיש לו הזכות והחובה להילחם בכוח בממשלה של בוגדים ועוכרי-ישראל.

ציבור הזה יש נשק. לא האצ"ל, לא הלח"י ואף לא ההגנה יכנו, בימים ההם, לחלום עד מצבורי-הנשק העומדים לרשות התנחלויות אלה ותומכיהן, הן מבחינת הכמות, הן מבחינת ה' איכות.

בחסותו של רפאל איתן, המסור להם בלב ובנפש, הפכו ההתנחלויות חלק מן המערך של צה"ל. הן מהוות יחידות נפר' דות, מאומנות וחמושות היטב, במיסגרת ההגנה המרחבית. אין להן ערך במלחמה נגד אויב זר, אך הן יעילות מאוד במילח' מת-אזרחים. במיקרה הצורך תהפוך כל התי' נחלות וכך שכונה מחנה מכוצר ומגון, המוכן לפתוח באש, בחזק מות-ביעותים אפשר לראות אלפים ורבבות של אזרחים, חלקם חמו' שים, החשובים מכל רחבי המדינה לעבר מכוצרים אלה, כדי להתי' ייצב מול צה"ל.

זוהי האפשרות הקיצונית. מימושה תלוי בנסיבות. ההיסטוריה של המרידות המזויינות מצד כת פוליטית מוכיחה כי יעילותן תלויה במידה מרעת באווירה הציבורית. הכת, כמו חברת-הגרילה, דומה לדג השוחה בר' מים הציבוריים. אם היא נהנית מתמיכה ציבורית רחבה, גדל כוחה. אם מתייבשים המעיינות הנפשיים של התמיכה הציבורית, מתדלדל כוחה, וגם החוסן הפנימי שלה. לולא קיבל הציבור ברובו המכריע את הסכסך-שלום עם מצריים, היה מצבם של מתנחלי הפיתחה שונה כיום. הם מוכרים עתה את שרידי-האידיאלים שלהם בצצע' כסף, מפני שהם יודעים שאין להם תמיכה ציבורית. הקרב בנאות-סיני הוכיח. דויד בן-גוריון חיסל את האצ"ל בפרשת אלטלינה, מפני שבאותו שלב שוב לא היתה תמיכה ציבורית באירגון הפורש. העם התלכד במלחמה נגד האויב הזר,

ברגע שיתקרב הסכסך כלשהו עם חוסיין ו/או המצרים.

אם יתקבל הקו השני, יפרוץ המאבק זמני-מה אחרו עליית ה' מערך לשיטון. אנשי הגוש יקימו בכוח התנחלויות בלתי-חוקיות, ועל הממשלה יהיה לסלקן או להיכנע.

בין שני הקווים האלה יש אפשרויות נוס' פות. למשל: התלקחות מאבק יוום בבוא העת לפינוי היישובים בפיתחת-רפיה. כי אביב השנה הבאה.

יש רק דרך אחת למניעת ה' מאבק הזה: הכרזה של המערך, אחרי עקדתו לשיטון, כי המצע שזו לא נועד אלא לזכירת פתאים בעולם ובארץ, וכי בעצם הוא מתי' כוון להמשיך במדיניות-הסיפוח של הליכוד בני כל שינוי, מזכר השינוי הסמנטי.

אם יפרוץ הסיכסוך, מה יהיו קשה מאוד להשיב על כך מראש.

בארץ נפוצה הדיעה כאילו ההתנחלויות של הגוש אינם אלא, "כפרי פוטיומקין" — כפרייהדמה שהקים הנסיך הרוסי גריגורי פוטיומקין, אהובה של קתרינה ה-2, ל' אורך מסלול מסעותיה של הצארית בר' סיה, כדי ליצור רושם של פעילות ושיג' שוג.

שמועות אלה מוכונות מאוד, כי אין בהן אמת. אמנם, הישות הרעשניות של אריק שרון יצרו בציבור נטייה טיבעית שלא להתייחס ברצינות להתפארויותיו. זוהי טעות, שרון פועל ברצינות ובהתמדה, ו' הריכוזים הכפריים והעירוניים שהוקמו בלב הגדה הם מציאות קיימת. בהתנחלויות אלה יושבים — או לנים בלילות — אנשים בעלי מוטיבציה חזקה מאוד. בולטים ביניהם עולים חדשים מ' ארצות-הברית, החיים בדימונם במיתוס של המערב הפרוע. הם באו ארצה כקאובאים

ח שיבות מוכרעת יש במצב כזה ל' עמדת הצבא. בישראל, שבה הצבא מושרש בעם, עמדת הצבא תהיה, פחות או יותר, כעמדת הציבור כולו.

אם ישתכנע הציבור בבוא העת כי התי' מרדותו של גושי-אמונים היא התנקשות בי' ממלכתיות הישראלית, בדמוקרטיה ובשיל' טון החוק, יפעל הצבא — כמו תמיד, עד כה — כרוע הממשלה החוקית.

אם יתפלג העם כולו לשני פני' גים, תהיה גם נפש הצבא חצויה.

שרה-הביטחון הבא יהיה במיקרה — ואולי לא לגמרי במיקרה — אדם שאפשר לסמוך עליו מבחינה זו. יש המטילים ספק בכישור' רים מסויימים של ברילב כשרה-הביטחון, אך איש אינו מפקפק בכך שאם ברילב יקבל הוראה לדכא בכוח מרידה של מתנח' לים, הוא יבצע זאת בלי היסוס.

היה זה ברילב שדיכא את מרד אלטלי' נה, כמפקדם של אנשי-הפלמ"ח שנרתמו למשימה. ברילב לא פיקפק מעולם בנכו' נות השיקולים של בן-גוריון, שהפעיל את "התותח הקדוש" בהוף ת-לאיבב. אין ספק כי יפעל נגד אלטלינה כי כפי שפעל נגד אלטלינה א'.

הספק האמיתי הוא לגבי שימי' עון פרס.

ד היום לא הצטיין פרס בגבורה עילאית במצבים מסוג זה. נהפוך הוא. היה זה פרס שנכנע למתנחלים במיבצעם הגדול — והמכריע — נגד הממשלה ו' צה"ל — כשרה-הביטחון המציא את הפיתרון של קדום, וכך פתח לפני המתנחלים את מרכו הגדה המערבית.

אמנם, פרס פעל אז על רקע נסיונו ל' ערער את מעמדו של ראש-הממשלה, יצחק רבין, ואין לשלול את האפשרות שיתגלה באור אחר כאשר יחזיק הוא בשילטון העליון. אך קשה מאוד לסמוך על כך. אופיו האישי של פרס מתאים יותר לשיטה של הימנעות מעימות, החיית ה' הכרעות, הליכה בדרך ההתנגדות החלשה ביותר. הוא לא יחפש עימות עם גוש' אמונים, כשיש חשש סביר מאוד של שי' מוש בנשק.

עוזריו-שעבר של בן-גוריון אי' נו בן-גוריון שני.

אני מנחש שעם עלותו לשילטון, ייצא שימיעון פרס מגידרו כדי לפייס את אנשי הגוש ולהבטיח להם ששום דבר לא ישתנה. כאשר תהיה לו הברירה בין הסכסך עם חוסיין ו/או הפלסטינים שיביא למילחמת- אזרחים מבית ובין שלום עם גושי-אמונים, אשר ימנע שלום בחוץ — יבחר, לדעתי, בדרך השניה.

שיתפות המפד"ל בממשלה הבאה תהפוך אפשרות זו לוודאית. ולפי כל הסימנים הבראים, כעת, יעדיף פרס את המפד"ל על פני כל שותף אפשרי אחר לקואליציה. גם אם יוכה המערך ברוב מוחלט, פיוס הגוש הוא, כמובן, זימוק נוסף להעדפת המפד"ל. מה יהיה אם ייווצר מצב בינלאומי שלא יאפשר התחמקות או החייה? מה יהיה אם אנשי הגוש עצמם ידחפו להכרעה מיידית? אין לדעת מראש. ויש לקחת בחשבון את כל האפשרויות.